

Յրա՛ւրդ Գօնառու Ս/ՕՅ Գալղի .
Ուրար 68,65

Իթաեան Ժօնտօսու .
Աշուր 43 85
Գարանուր 44 10

Պուրբէշ 9 փետրվար .

Պուրբիսթանա հիւժմ իթմէք նի. եթի իէ, Ուլաճ Պուրտանտա պէօլիք. լէր թէշքիլ օլունմագտա օլտուղունա տայիր, զազէթալարն վէրտիյի հափա. տիսլէր հազրգաթէն պիր եալանճըլդ մա. նօվուսը օլտուղու ըսմէն իլան օլուն. մուշ տուր :

ՀԱՎԱՅԻՍԱԹՐ 8 ՅԱՐԻԻԿԵՆ

Տօնանմայը հիւժեռնտէն Սինօր նամ գօրվէթ ճիւժա կիւնիւ կիրիտ ճէ. զիրէսի Սուտա իմանընտան Տէր-սէաւտէ. թէ վասըլ օլուպ, Սատրազամ հազրէթ. լէրինին մաեթինտէն պիր գալ զաթլար վէ 15 նէֆէր տախի սագաթ ասաքիր կէ. թիրմիշ տիր :

— Շիրատան փետրվար 5 թարիխի վարիտ օլան մէքթու պարտան, Էնօսսիս վէ Քրէթէ նամ գուրտան վարօրլարը տէֆա կիրիտ ճէգիրէսինէ եօճնադու գ իթմիլէրտիր . Քրէթէ նամ վարօր չըգան բազար իրթէօի կիւնիւ շիրատան հարա. քէթ իտիպ, կիրիտ գըրսընտա Պալի թապիր օլունան մահէլտէ թէքմիլ հա. մուլէսինի վէ 150 նէֆէր տախի կէճիւլ. լիւ պօշալթարգտան սօնրա, Ֆէրտասը կիւնիւ Շիրատա տէօնմիւշ օլտուղու Լէ. վանթտա օգունմուշ տուր :

— Եունան վիւքէլասընըն հիւքիւ. մէթաւ պազը գալամանաճաղը իլք կիւն. տէն քէշֆ օլունմուշ իտի, պու տէֆա կէլէն իտպէրլէր նէգարէն Ֆիլվադը Մօ. րայիթինի գապինէթօսու իսթիֆա իթ. միշ վէ փետրվար 7 թարիխէ կէլէն պիր թէլէկրաֆա նէգարէն եէնի վիւքէլա չու վէճ իլէ թէշքիլ օլունմուշ տուր :

Պուլիարիս, վիւքէա մէճիսի ըէ. յիսի վէ տախիլիյէ, Մավրօ Միխայիս հարպիյէ, Գանարիս պահրիյէ, Սիմօն մալիյէ, Վարփօկիլ շէրիթ նէգարէթի. նէ նասպ օլունմուշ չար տըր :

— Կէլէն կիւնիւ կիրիտին, տէվէթի Ալիեէ հիւքմիւ թահթընտա օլտուղու հալտէ, միւսթագիլ պիր խրիսթ, եան ըր. ըէնսէ իհալէ օլունմասընա տայիր չու. եու պուլան թէվաթուլու պիրտիրմիշ ի. տիր . Ալիկանտան Լէվանթա եազը տըրը նա նէգարէն, Ֆրանսըլ հիւքիւ մէթիլն. կիլիթէրլա իլէ պու պապտէ գարաըաշ տըրգտան սօնրա, խուսուսու մէգպուլուն իճրասընը միւթթէֆ'գ'ն Պազը-ալի ճա. նիպինտէն իթիմաս իթմէք իւզը Ա. Վսթըրա, Րուսիա, Բրուսիա վէ իթալեա տէվէթիլէրինէ, ըէնսիլէրլէ պիրլէ շմէլէրի նի թէքիլ իթմիշ իմիշ, վէ Ֆրանսա նըն մէգքիւր թէքիլինէ միւշարիլէյ

հիւժ տէվէթիլէր տախի լույի լիզա կէօս. թէրմիշէր իմիշ :

— Պիպճէ կիրիտ ճէգիրէսի հազրնտա տուէլի մուպգաժա թարաֆընտան գու. հուրա կէլիշ օլան պունճա թէքիլինէր նէ սուրէթտէ գապուլ օլունտուլար իսէ. այրըճա պէլիք օլմասը թէքիլինին տա. խի այնի հալէ տիւ չար օլաճաղը շիւքհէ. տէն միւսթագիլի տիր . զիրա պու գա. տար Ֆէտաքեարլըգտան սօնրա, վէ շիւ. տի քիարթըգ ճէգիրէնին հալի խիլէշմէք իւզըն տիր, տէվէթի Ալիեէնին պու միւ. սաստէյի իթմէեէճէկի տէրքեար տըր :

— Ֆրանսա իմրէրաթ օլունու, Զաթը հազրէթի ֆատիշահի թարաֆընտան Տէր-սէաւտէթէ տալէթ իթմէք իւզըն, գա. թը Սատարէթընահինին կիրիտան ֆա. ըիսէ ազիմէթ պուեուրաճաղարը Պէյ-օղլու զազէթալարնտան ըիլայէթիլէ, կէ. շէնքիլնիւ սիստէ եազըլըմըշ իստէ, պու հափաթիս սըրֆ շայիեաւտան իպարէթ օլուպ, միւշարիլէյ հազրէթիլէր. նին, գարիպէն Տէր-սէաւտէթէ ալտէթ պուեուրաճաղարը մու հազգադ տըր :

Իսթիլար :

— Շու աթիտէքի մէքթուպ, թէք. ֆիլրտաղ է հալիսինին վէրկիսի խուսու. սուլտա, պիր գաշ հափթա է վէլի Գու. ըլլէ ա'Օրիանտա կէօրիլմիշ վէ թէր. ճէմէսի Մանղու մէմիգ վասըթասը իլէ նէշը օլունմուշ պիր պահսըն պազը սէհվէն սէօլլէնմիշ օլան ճիւմէլէրինէ ճէվապ վէ հաղըդաթիւ հալի պէեան զըմնընտա թէր. սիմ վէ նէշը իտալէպ օլունմուշ տուր :

Էկէր մէքքիւր մէքթո պտա պէեան գըլընան պազը վուգուաթը նապէճասա. հիհ իսէ, էսէֆ իտէրէք տէրիգ քի, Զա. թը հազրէթի շէվէթիսիմաթը սէնիյէ. լէրինին շան ու շէվէթ վէ ատալթ ու հազգանիյէթինէ մուղայիլ օլտուղու շիւք. հէտէն միւսթագիլի տիր :

Պու թարգ ուլլունսու պուլլարն տէֆ ու իգալէսի, վէ է հալիսին իսթիլաճաթը իտալմէսի հազրնտա հիւքիւ մէթի սէ. նիյէ թարաֆընտան լուլթէն վէ մէր. համէթէն նազար օլունարապ, սայ ու իգտամ գըլընաճաղը մէմուլիմիլ տախի. լինտէ տիր :

21 յունվար 1868 Թէքֆիւրտաղ .

. . . Միւլէլիֆ .

Պունտան իթի մահ գտտար մուգաւ. տէմ, Տէր-ալիյէտէ իտալ ու նէշը օլուն. նան Գուրիյէ ա'Օրիան նամ Ֆրանսըլ գա. ղէթաթընտա, Թէքֆիւրտաղը Էրմէնի վէ Րու միլլէթի վէրկիլէրի գամը խուսու. սուլտա պազը մալիւմաթլար վէրիմիշ ի. տիր իստէ, պու գաւտարլըղըն ապը նէ. ըլտէն նէ շէթ իթմիշ օլտուղունու տա. խի ըէք խի պիրլէ տիրինտէն, իպրազը թէ. ըտտիւտ իլէ, պազը միլլէլ մէգքիւրէ. լէրին չօրպաճըլարընտան, վէ պազը մէմ.

լէքէթիմիլին պէլլէրինտէն շիւքհէ իթ. մէքտէ իտի, Պիպ իսէ էմաք տէֆթէրի. նին սուրէթինի այնէն շէքմիշ օլուպ, թէնգիլ վէ գամմ քիմէրտէն քիմէրէ օլ. տուղունա արթըգ ըէք իյի աշինա պու. լունտուղու մուգտան, միլք ու միլլէթի. միլլին մէնֆաաթը իլին, սալթանաթը սէ. նիյէնին շէֆգաթ վէ մէրհամէթինի տա. վէթ իթմէք նիյէթի իլէ, պու իլին իւ. գէրինէ թափսիլ ի մալիւմաթ վէրմէյէ միւսարաթ իտէրիգ :

Սըրրի պէյ վէ Լաթիֆ էֆէնտի հա. գարաթը մարիֆէթի իլէ, 1256 թարի. խինտէ օլան թահրիւթ մուճրպինճէ, եալընըլ Էրմէնի միլլէթի թէմէթթիլէ. ըրինին եէքիւնի 1,175 339 զուրուշա պա. լիլ իտի, նասըլ քի վազթինտէ պուլու. նան միւսէվվէտէ տէֆթէրլէրի պու եէ. քիւնի թաստիգ իթտիքտէն պաշգա, մա. լիյէ տէֆթէրինին տալի իլթիպայի հալ. տէ ալը թատիգ իտէպիլէճէկի շիւքհէ. սիլ տիր, Ֆագաթ, պու կիւն մէմուրին իսթիմալինտէ պուլունան, վէ միւսէվվէ. տէնին այնըսը օլմասը լազըմ կէլէն տէֆ. թէր միւճրպինճէ, Էրմէնի միլլէթի թա. րաֆընտան 1,486 873 զուրուշուգ պիր մէպաղ թէմէթթիլ նամը իլէ թալէպ օլունմագտա տըր :

Թէմէթթիլ տէնիլէն վէրկի մէմէքէ. թիմիլ իլին հէր միլլէթին հիսսէօի քէն. տիրինտէ տէմիլ պաշ օլուպ, աւալարթըլ Էքսիմէյէճէք իտի . լաքին նէ աճայիլ պիր շէյ քի 1262 թարիլինտէն պէրու 311, 534 զուրուշուգ սէնէվվէ պիր գամմ պու. անէ գտտար Ֆուգարատան ալընմագտա տըր, վէ պու գամմ իսէ մէմէքէթիմի. ղին պէլլէրի վէրկիլէրինտէն թէնգիլ օլ. մուշ օլտուղու մէգքիւր էմաք տէֆ. թէրինտէ կիւն կիպի աշիքեար սուրէթ. տէ կէօրիլմէքտէ տիր, շիւքի տէրունը ալ Ֆթիլտէ հէքքէսին էմաք վէրկիսի է. սամէսի թահթընտա, թէմէթթիլէր Էքսէրի գըրմըլը եազըլըմը տըր, մէսէլա Ֆիլանճա քէսին 50 զուրուշ էմաք վէր. կիսի, վէ 20 զուրուշ թէմէթթիլ սի վար իտի իսէ, երկիրմինին լքի րազամընըն իւ. ղէրինտէն (քի գըրմըլը իտի) սիեահ միւ. ըէքքէպ իլէ պիր հալգա եարըպ, գըր. մըլը իլէ երկիրմի զուրուշ օլան թէմէթ. թիւ սիեահ իլէ էլ ի եարմըլար տըր, ֆագաթ տէֆթէր քէալըտընը ըլըղա թուլուպ պազըլտըրգտա, էլ իլ զուրուշ սիեահ լազամըն ալթընտա երկիրմի զու. րուշ գըրմըլը օգունմագտա տըր :

Վէրկիլէրի էհալիյէ առալթ իւզըն թէվգի վէ ալթիթէրլէրի մուալ նէ իթ. մէք իլին, մէմէքէթիմիլին հէր մահէլ. լինտէ վէ հէր միւլէթ տէն ալթըլար քիլի. տէն միւլէթթիլէպ, իսթիլար մէճիսինա. մը իլէ պիր մէճիս հիւլա մէթի Սինիյէ թարաֆընտան թայիլն պուլունմուշ տուր, իտի մէճիսի մէգքիւր ապալարը

վերկի տէֆթերէրնմտ պու դատաւար ըզ
լարը կէօրիւպ, վէ քէնտի մէմուրիւթիւ
լէրի իցթիգաւրնմա հիւքիւմէթէ պիր
արիպէ թագաւոր իտուպ, տէֆթերէրն
իսլահընը իսթիտա իթաիլէր իտէտէ, պու
մաթիուպաթ իտարէ մէճիւսի ազաւարըն,
տան պուլլան պազը պէլլէրիմիգին սի
նիրէրնէ թօգանտըղընտան, «պու իշ
պիգիմ կիւնիւմիւզաէ վազը օրմաւըղըն,
տան, պուլլա պիգ միւտաիլէ իտէմէյիգ
ճէվապը իլէ, վէրիլէն արպուհաւարը չիւ
րիւթմէք, վէ միլէի մէզքիւրէրէրի օ
սանտըրմաք նիլէթի լիսաիտէսիլէ իրէ
ուէն սէրլէքտէ իտիլէր, պուլլա իւզէրի
նէ հիւքիւմէթը մահէլ իլէմիգան գա
թի իւմիտ օրուպ, վալիի վէլլէթիլիլի
պուլլանտան իտըրիտ քաշա հազըթիլէրի
նէ իսթիտա օրուլտու, վէ միւմալիլէթ
հազըթիլէրի տաիլ մահէլնէ իսթի
լամ իթաիլ:

Իմտի, պու իսթիլամէ ճէվապ վիլմէք
իլլին, մէճիւսի իտարէ վէ հուգուգ ապա
լարը պիրիլքտէ ագոր մէճիւս իտէրէք,
պու իլլին թէֆթիլ վէ թէճէսսի սի ի
լին հէր միլլէթտէն իւլէր քիլիտէն իպա
րէթ պիր մուվազգաթ գօթիսթուէ ին
թիլսապ իթաիլէր, վէ գօթիսթուէ մէզ
քիւր քէնտի րարօթթօտուէ հազգա
նիլէթ իւզթէ գալէմէ ալըպ հիւքիւմէթէ
թագաւոր իթաիլ իտէտէ, պու տաիլի պէլ
լէրիմիգին իլլին եւրամաւըղընտան, իլլ
պիլ իլլին պիւթիլէն չիւրիւթմէք իլլին,
վալիի վիլլէթիլիլի պիր մազապաթա
թագաւոր իթաիլէր, չէլլէթի, պու իշ
տէ պիլիմ հազգընըպ եօլ իմիլտէ, կիւ
եւսապըպ մ, թագաւորըֆըրըպ պիլիլթէշ
վիլ իթաիլ, եմա միւմալիլէթ մազ օլ
տուղուտա հէր իշ պիլիլթէ, եւթիլթա
լար տաղըրընը, վէ ազ վազըթտան վէր
կիլէր թօրլանըպաթ իմիլ: Լաքին պու
նու էլի պիլիլթէ տիրէր քի պիլիլթէ
վիլ իտէն սապըպ մութաւարըֆըրըպ օլ
մաւըպ, հազգընըպ կիւնէշ կիլիլթէ
քեւար օրուլտու, վէ փաթիլաշըրըպ ա
լէմիլէտա հազըթիլլէրիտաիլ իլլինտա
վէ թէպաւարըլլէրիլիլի տիր քի հազգը
մըպ թագաւոր պիլիլթէ պիլիլթէ իլլէշլիլ
իտէր, վէ պու պէլլէ օրուլտու հա
տէ, ու իւլ ալտան պէրու հազգընըպ
մաթիուպուլա տէֆթ իթաիլիլիլի կիլիլ
օն իւլ ալ տաիլի պիլիլթէ պէլլէ թագաւոր
իթաիլէր, ելլէ տաւաւաւըպ պու իլլէ տէ
վամ իտէճէլիլ, վէ ազրպէթքեւար հազ
գըրըպ էլէ կէլիլթէ կիլիլթէ իւմիլթէ գա
վիլիլ օրուլտու մէզքիւր պէլլէրէ
իտապէր վէրիլթէ:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ չըգարը
լան 833 նիւմէրու Մասիստէ, եիւզ

էլ ի գաւար միւթէպէր զէվաթըն իմզա
լարընը շամիլ օրան պիր գըթա թէշլի
գաթիւմէ օրուլտու չ տուր:

Մէզքիւր թէշլիգաթիւմէ, փրկիլ
ուղընտա պու հուրա կէլիլթէ օրան ճիւ
պի պիր իսթաթէթտէն տօլաւը աճիլլէրիլ
իսթապէն եւրըլըր չօրուպ, վէ պիր սու
րէթի տաիլի թագաւորըֆըրըպ կէօնտէրիլէ
րէք: Մանգու մէմիգտէ տաիլի տէրճիլթա
լէպ օրուլտու, վէ նէղաթէթէ իսթիլթէն,
տէրճիլթէն սարֆըր նազար իլէ, եւրընը
թէշլէքքիւրիլիլթէն պէտանիլէ իթիլթա
իտիլթէք ճալիլ կէօլիլթէն չ իտէտէ, պու
ղը սէպէպ վէ միւթալաւարա մէպիլի,
այլին տէրճիլթէ գարար վէրիլթէ ալր:

«Մեծարդոյ տէր եւ րարեկամ:

«Ձեր յուլլաթ 153 եւ անկէց առաջ
գրած մէկ երկու նշանաւոր յօդուածնե
րն կարգաւոր, ստորագրեալ քս մեծ վիշտ
կըզգանք: Ազգին րարօրութեանն ալաւ
տող անձի մը այնպիսի տաւապանայ մէջ
իլլանտու:

«Ազգ մը, մեծ ընտանիք մը համարուե
լուն, ամէն մարդ ինչպէս որ պարտաւոր
է իւր ընտանիքը ինտալի, նոյնպէս եւթիւր
որդապան պարաթն է Ազգին պիտոյցը նը
կատմամբ անփոթ չըմնալ, ով որ ան
տարբեր աչօք կը նայի իր ազգին կամ ըն
տանեացը վրայ, իր նու իրական պարտույթ
դէմ կը գործէ, եւ ով որ իւր ազգին կամ
ընտանեացը վնաս հասցունելու պատճա
կըլայ, յաւիտեան անարգանաց ար
ժանի է: Այս աշխատ վարդապետութիւն
մէ, որ ամէն տեղ ու ամէն դարու մէջ
տալէն սգգ ու ամէն կրօնը խոտովանած
եւ ընդունած են:

«Նախատել չու գիշուսցաւ օր տիր կը
նայինք այն անձանց վրայ, որք ձեր ըրած
անձուիրութիւնն ու անկէց ելած ար
դիւնքն կուզեն ուրանալ, չենք զարմա
նար որ սպիտակ երեւնալ ու զող սեւ սիրտ
մարդոց իտէմ մը, ձեր ճիմարտու
թիւնէն պուլլալ տաիլալ տահուէ կառ
քերնուդ առջին ճալմախտու ճահիճ մը
ձեւանալ յանձն կառնուն, ինչու: —
վան զի ճիմարտը կուզեն ուրանալ, որ
իրենց սրտին սեւութիւնը քողաւորի...»

«Մեծապէս շնորհակալ եմք, որ ձեր
անձնական շահն անգամ Ազգայնոյն գո
հեղով ամէն խօշնդոտ առաթուր ըրիք
մինչեւ ցարդ, եւ կը մաղթեմք ու կը
րազմամք որ սոյն յարատեւութիւնը ա
ռանց վհատելու յոյց տալով, թէ այն
աղքատանոցն բա եկարդ վիճակի մը մէջ
պահելու կարելիութիւնն եւ թէ ձեր
արժանաւորութիւնը յայտնուեալ առիթ
ըլայ:

«Շնորհակալ եմք նաեւ այն ամեն կար
գի րարեսէր անձերն, որ իրենց օգնու
թիւնը մինչեւ ցարդ նիւթապէս չի գա
ցան ձեզմէ, եւ գիտաւորաբար մեր իս

րին շնորհակալութիւնը կը մատուցանեմք
այն րարաւորութեան եկեղեցական դա
տուն, որ րարոյապէս օգնեցին եւ կօզնեն
նոյն թշուառ պատապարեւոյ րարօրու
թեանը մասին:

«Ձեր գրած յօդուածներէն յայտնի կե
րեւի որ դուք թէ նիւթապէս եւ թէ
բարոյապէս քաջաւերութեան կարօտ էք:

«Բարոյական քաջաւերութեանն կառ
մամբ ապահով եղիք... տէր, որ Ազ
գին ընդհանրութեան աչքն ու յոյսը ձեր
վրայ է այս պարագային մէջ, եւ ձեր
հակառակորդք անգամ գիտեն թէ իրենք
անկարող են ձեր ըրածին մէկ քաւորդն
ընելու, ու այս ըսածնուս ապացոյցը շա
տեւրուն մինչեւ ցարդ գործին մէջ գրու
նուելով առանց արգասիք մը թողու
ղուրս ելելին է:

«Փունջ մը կը գանգատի եղեր ձեզմէ
եւ դարչահոտութիւն կարտադրէ. պէտք
չէ բնաւ ասով արտմիլ, ցաղցրահոտ ծա
ղիկներով ի պարտէզ մը միլթէ կրնայ ա
նարգուիլ քանի մը հոտած տունկեր բուս
ցունելուն համար: պարտիզպանը պէտք
է ջանալ միայն գանձը օր աւուր տրմա
մատախիլ ընելու: Գարնան սոխակը կեր
պին, ճճիք ալ կը բզգեն, ինչ հարկ կայ
սոխակին դայլայիկը թողուլ եւ ճճեաց
բզգելէն օրտմիլ: Եթէ հինգ, տասն, քը
տան հոգիներ ձեզ թշնամութիւն կը
յայտեն, գիտեմք որ հազարներով ան
ձինք ձեզ րարիք կը մաղթեն ամեն օր:
«Իսկնիւթական քաջաւերութեան մա
սին գալով, կը ցաւիմք որ Ազգին մէջ իսկ
մը րարաւորութեան եւ իրենց աղքատա
սիրութեամբը ճանչցուած անձանց ան
ուանքը դեռ ձեր ցուցանելուն մէջ չե
րեւցան: Ի՞նչու չեն ուզեր արդեօք այն
պիսիները մտածել թէ վեհ զգացմանց
հետեւանք չէ, մէկու մը ըրած րարի
գործոյն չօգնել, այն գործողը ամեն պա
րագայի մէջ իրեն հետ համախոհ չըլա
լուն առթիւ: Այս, ճիշդ այն անձանց
ըրածին կը նմանի: որ եկեղեցականի մը
հետ մասնաւոր առեւտրութիւն ունենալ
նուն, յանձն կառնեն եկեղեցի չերթալ:
Ուստի կը խնդրեմք թէ ձենէ եւ թէ բո
լոր կղերական դասին, որ հաճիք հե
ղութեամբ ոգւոյ համոզել գամենքը
պարտապանց չըլալու, օգնեն ժամ յա
ռաջ Հիւանդանոցի գիշերօթիկ դպրոցին
բացուելուն եւ թշուառ պատապարեւոյ
ցաւալի վիճակի մը մէջ դարձեալ չգոր
ուելուն Որք, ձեր, եւ անտէր հիւանդ,
աշա ասոնք են փրկչեան տունին հիւրե
լը... Ո՛ր Տէր, կայ արդեօք աշ
խարհիս մէջ ասոնց օգնելու աւելի սուրբ
եւ նուիրական պարտք մը... Ո՛վ է այն
անձը որ կրնայ հեւանդի մը գեղի հա
տիկը, որքի մը պատառ մը հացը, ձերի
մը տաքուկ սենեակը զաւալ... 2,

